

1-БЛОК: Жалпы кәсіптік пән
Педагогика және психология негіздері
Бір дұрыс жауабы бар тапсырмалар

1. «Ұлы дидактика» еңбегінің авторы

- A) Ж.Ж.Руссо
- B) В.А.Сухомлинский
- C) И.Г.Песталоцци
- D) Я.А.Коменский
- E) К.Д.Ушинский

2. Білім беру мен оқытудың теориялық негіздерін зерттейтін ғылым саласы

- A) тәрбие теориясы
- B) мектептану
- C) дидактика
- D) арнаулы педагогика
- E) психология

3. Балалардың құқықтық сана-сезімін, қоғамдағы құқықтық нормалар мен мәдениетті сақтау, заңды құрметтеу дағдыларын қалыптастыруға ____ ықпал етеді

- A) Әлеуметтік тәрбие
- B) Құқықтық тәрбие
- C) Экологиялық тәрбие
- D) Азаматтық тәрбие
- E) Эстетикалық тәрбие

4. Бала санасында табиғатты қорғау, аялау сезімін қалыптастыруға ықпал етеді

- A) Әлеуметтік тәрбие
- B) Құқықтық тәрбие
- C) Экологиялық тәрбие
- D) Азаматтық тәрбие
- E) Эстетикалық тәрбие

5. Мінез-құлық пен іс-әрекетті ынталандыру әдістеріне жатады

- A) Жаттығу, тапсырма, тәрбиелік ситуация
- B) Жарыс, мадақтау, жазалау
- C) Ойын, насихат, қоғамдық пікір
- D) Әдеттену, баяндау, мадақтау
- E) Түсіндіру, тапсырма, этикалық әңгіме

6. Іс-әрекетті ұйымдастыру мен қоғамдық мінез-құлық тәжірибесін қалыптастыру әдістеріне жатады

- A) Талап, жаттығу, тәрбиелік ситуация
- B) Жарыс, насихат, жазалау
- C) Ойын, әңгіме, қоғамдық пікір
- D) Әдеттену, баяндау, мадақтау
- E) Түсіндіру, ойын, этикалық әңгіме

7. Жеке тұлғаның санасын қалыптастыру әдістеріне жатады

- A) Жаттығу, тапсырма, тәрбиелік ситуация
- B) Жарыс, мадақтау, жазалау
- C) Ойын, насихат, қоғамдық пікір
- D) Әдеттену, баяндау, мадақтау
- E) Түсіндіру, сендіру, этикалық әңгіме

8. Г.И. Щукина тәрбие әдістерін __ топқа бөліп жіктеді

- A) 6
- B) 5
- C) 4
- D) 3
- E) 2

9. Тәрбие әдісінің бір бөлігі, тәрбие мақсатына тез жету барысындағы тәрбиеші мен тәрбиеленушілердің салған өзіндік соқпақтары

- A) Тәрбие құралдары
- B) Тәрбие амалдары
- C) Тәрбие заңдылықтары
- D) Тәрбие тәсілдері
- E) Тәрбиенің мәні

10. Тәрбие мақсаттарына сай тәрбиеленушілердің санасына, ерік-жігеріне, сезіміне, мінез-құлқына ықпал ету амалы

- A) Тәрбие құралы
- B) Тәрбие әдісі
- C) Тәрбие заңдылығы
- D) Тәрбиенің идеалы
- E) Тәрбиенің мәні

11. Адамның өзін-өзі іске асыруына, өздігінен дамуына мүмкіндік жасауды қамтамасыз ету

- A) Тәрбие құралы
- B) Тәрбие әдісі
- C) Тәрбие заңдылығы
- D) Тәрбиенің идеалы
- E) Тәрбиенің мәні

12. Мұғалімнің талдама-бағалау қызметі

- A) Оқушыларды зерттеп білумен және олардың даму, тәрбиелік деңгейін белгілеумен, анықтаумен байланысты
- B) Оқушыларды белгіленген тәрбие жұмысына жұмылдырумен байланысты
- C) Оқыту мен тәрбиелеу барысына талдау жасаумен, олардың жағымды жақтары мен кемшіліктерін анықтаумен байланысты
- D) Белгілі теорияның шеңберінен шығып, оны байытатын жаңалық атаулыны ой елегінен өткізіп, дамытумен байланысты
- E) Оқу-тәрбие қызметінің бағытын және оның әрбір кезеңіндегі нақты мақсат, міндеттерін анықтап, нәтижелеріне болжам жасай білумен байланысты

13. Мұғалімнің ұйымдастырушылық қызметі

- A) Оқушыларды зерттеп білумен және олардың даму, тәрбиелік деңгейін белгілеумен, анықтаумен байланысты
- B) Оқушыларды белгіленген оқу- тәрбие жұмысына жұмылдырумен байланысты
- C) Оқыту мен тәрбиелеу барысына талдау жасаумен, олардың жағымды жақтары мен кемшіліктерін анықтаумен байланысты
- D) Белгілі теорияның шеңберінен шығып, оны байытатын жаңалық атаулыны ой елегінен өткізіп, дамытумен байланысты
- E) Оқу-тәрбие қызметінің бағытын және оның әрбір кезеңіндегі нақты мақсат, міндеттерін анықтап, нәтижелеріне болжам жасай білумен байланысты

14. Мұғалімнің бағдар-беру, болжам жасау қызметі

- A) Оқушыларды зерттеп білумен және олардың даму, тәрбиелік деңгейін белгілеумен, анықтаумен байланысты
- B) Оқушыларды белгіленген тәрбие жұмысына жұмылдырумен байланысты
- C) Оқыту мен тәрбиелеу барысына талдау жасаумен, олардың жағымды жақтары мен кемшіліктерін анықтаумен байланысты
- D) Белгілі теорияның шеңберінен шығып, оны байытатын жаңалық атаулыны ой елегінен өткізіп, дамытумен байланысты
- E) Оқу-тәрбие қызметінің бағытын және оның әрбір кезеңіндегі нақты мақсат, міндеттерін анықтап, нәтижелеріне болжам жасай білумен байланысты

15. Қысқа мерзімді естің мәні

- A) шынайы ақпарат
- B) қамту көлемі шексіз
- C) толық, дәл оқиға
- D) нақты бейне сақтау
- E) жалпыланған шағын ақпарат

16. Қиялдың физиологиялық негізі

- A) ескі жүйке байланыстарының шектелуі
- B) интерференция
- C) ескі жүйке байланыстарының қозуы
- D) жүйке байланыстарының жаңа жүйеде бірігуі
- E) мидағы бейнелердің көшуі

17. Өзіндік жаңа образдар және заттар жасаудан көрінетін қиял түрі

- A) арман
- B) агглютинация
- C) шығармашылық
- D) түс көру
- E) қайта жасау

18. «Аффэренттік» сөзінің мағынасы

- A) жасаушы
- B) қабылдаушы
- C) шығарушы
- D) өткізуші
- E) жеткізуші

19. Көздің түрліше қашықтықтағы заттарды көруге бейімделу қабілеті

- A) аккомодация
- B) апперцепция
- C) дивергенция
- D) конвергенция
- E) галлюциация

20. Синестезия құбылысының мәні

- A) төмендеу
- B) икемделу
- C) қосарлану
- D) өзара ықпал
- E) жоғарылау

1-БЛОК: Жалпы кәсіптік пән бойынша тест аяқталды.

2-БЛОК: Арнайы пән
Биология
Бір дұрыс жауабы бар тапсырмалар

1. Прокариоттың эукариоттан негізгі айырмашылығы

- A) ядро және хромосомалары болады
- B) ядро және хромосомалары болмайды
- C) органиоидтары және ядрошығы болады
- D) хроматофоралары болады
- E) пластидтері болады

2. 1 г құнарлы топырақтың құрамындағы бактериялар саны

- A) 200 млн – 1,5 млрд
- B) 5 млн – 3 млрд
- C) 300 млн – 2 млрд
- D) 150 млн – 1 млрд
- E) 180 млн – 3 млрд

3. Тұқым қуаламайтын өзгергіштікке жатады

- A) компенсациялық
- B) мутациялық
- C) модификациялық
- D) комбинативтік
- E) коррелятивтік

4. Қазақстанда генетика ғылымының дамуына үлес қосқан ғалым

- A) А.Е.Еламанов
- B) К.Қанапин
- C) К.У.Медеубеков
- D) А.Нартбаев
- E) Е.Есенжолов

5. Генетика терминін алғаш рет ғылымға енгізген ғалым

- A) У.Сэттон
- B) Т.Морган
- C) Г.Мендель
- D) В.Иогансен
- E) У.Бэтсон

6. Генетиканың негізгі зерттеу әдістері

- A) синтетикалық, морфологиялық, цитогенетикалық
- B) гибридологиялық, цитогенетикалық, математикалық
- C) эмбриологиялық, бақылау
- D) бақылау, математикалық, салыстырмалы
- E) гибридологиялық, селекциялық, тарихи

7. ДНҚ молекуласының құрылысын анықтаған ғалымдар

- A) Г.Мендель мен Дж.Уотсон
- B) Ф.Жакоб және Ж.Моно
- C) Г.Маттеи мен С.Очоа
- D) Дж.Уотсон мен Ф.Крик
- E) Т.Морган мен Ф.Крик

8. Тірі организмдердің тұқым қуалаушылық және өзгергіштік қасиеттерін зерттейді

- A) эволюция
- B) физиология
- C) эмбриология
- D) генетика
- E) морфология

9. Мейоздың редукциялық бөлінуіндегі гомологиялық хромосомалардың тығыз жанауынан жүретін сатысы

- A) кроссинговер
- B) дупликация
- C) конъюгация
- D) делеция
- E) инверсия

10. Мейоздың екінші бөлінуі

- A) эквациондық
- B) редукциялық
- C) дупликация
- D) дегенерация
- E) регенерация

11. Редупликация дегеніміз

- A) хромосоманың шиыршығы
- B) бөлінуге дайындық
- C) екі еселену
- D) хромосомалардың кемуі
- E) нағыз бөліну

12. Хромосома қандай заттардан тұрады

- A) ДНҚ, РНҚ
- B) РНҚ мен нәруыз
- C) ДНҚ мен нәруыз
- D) РНҚ
- E) ДНҚ

13. Хромосома санының екі есе азаюы

- A) редупликациялық
- B) редукция
- C) дипликация
- D) цитокинез
- E) кариокинез

14. Жасушаның ДНҚ синтезі жүретін интерфаза кезеңі

- A) S
- B) F
- C) G₁
- D) G₂
- E) G₃

15. Жойқын апат теориясының негізін қалаушы

- A) А.И.Опарин
- B) Ж.Бюффон
- C) Ж.Б.Ламарк
- D) Ж.Кювье
- E) Ч.Дарвин

16. Ч.Дарвиннің эволюциялық теориясының негізгі қағидалары

- A) Тіршілік химиялық және биологиялық эволюция жолымен пайда болды
- B) Бейімделушілік, жынысты сұрыптау, қолдан сұрыптау
- C) Табиғи сұрыпталу, өзгергіштік, тіршілік үшін күрес
- D) Тіршілік өздігінен пайда болады
- E) Тіршілік қоршаған ортадағы бейорганикалық заттардан пайда болады

17. Мейоздың метафаза I кезеңінде _____ толығымен аяқталады

- A) ядро мембранасының бұзылуы
- B) хромосомалардың полюстарға ажырауы
- C) бөліну ұршығының жойылуы
- D) бөліну ұршығының қалыптасуы
- E) хромосомалардың полюстарға жылжуы

18. Homo sapiens туысының кроманьон адамына тән сипаттама

- A) ежелгі адамдардың арғы тегі
- B) каннибализм құбылысы тән
- C) түсінікті сөйлеу қабілетін меңгермеген
- D) Әлі де болса төрт аяғымен жүреді
- E) қазіргі заманғы адамның тікелей арғы тегі

19. Архантроптардың тарихи даму кезеңіндегі негізгі ерекшелік

- A) санасы жоғары болған
- B) жануарларды қолға үйрету
- C) сөздің пайда болуы
- D) қандық-туыстас байланыстардың болуы
- E) ғылыми-техникалық прогресс

20. Адамды сүтқоректілер класына жатқызу белгісі

- A) ұрықтың анасының ішінде дамуы
- B) екі жақты симметрияның болуы
- C) омыртқа жотасының дамуы
- D) тік жүруіне байланысты
- E) сүт тістері тұрақты тістермен алмасады

Бір немесе бірнеше дұрыс жауабы бар тапсырмалар

21. Биологиялық эволюцияның басты бағыттары

- A) Дивергенция
- B) Арогенез
- C) Аллогенез
- D) Катогенез
- E) Мутация
- F) Девиация

22. Түр түзілудің негізгі жолдары

- A) Генетикалық
- B) Аллопатриялық
- C) Физиологиялық
- D) Гибридиологиялық
- E) Симпатриялық
- F) Морфологиялық
- G) Филетикалық

23. Табиғи сұрыптаудың түрлері

- A) Өздігінен сұрыптау
- B) Қолдан сұрыптау
- C) Қозғаушы сұрыпталу
- D) Мақсатты сұрыптау
- E) Тұрақтандырушы сұрыпталу
- F) Филогенездік сұрыптау
- G) Дизруптивті сұрыпталу

24. Панспермия теориясын қолдаушы ғалымдар

- A) Г.Гельмгольц
- B) Л.Пастер
- C) С.Аррениус
- D) К.Линней
- E) Ж.Кювье
- F) А.Опарин

25. Генотиптік өзгергіштіктің түрлері

- A) комбинативтік
- B) модификациялық
- C) мутациялық
- D) инверсия
- E) летальді
- F) делеция
- G) транслокация
- H) сублетальді

26. Т.Морганның хромосомалық теориясының негізгі қағидалары

- A) гендер хромосомада бір сызықтың бойымен тізбектеле орналасқан
- B) мейозда гаметалар екі тип түзеді
- C) бір хромосомадағы гендер тіркесу топтарын құрайды
- D) гаметалар тазалығы сақталады
- E) белгілер тәуелсіз тұқым қуалайды
- F) дигибридті будандасу туындайды
- G) гендердің ара қашықтығы айқасу жиілігіне тура пропорционалды
- H) полимерлі гендер түзіледі

27. Жыныс хромосомасының ауытқуынан болатын аурулар

- A) Полимелит
- B) Клайнфельтер
- C) Аутизм
- D) Туретта
- E) Спирохеталар
- F) Шершевский - Тернер
- G) Алып еркек
- H) Гестоз

28. Т.Морган зерттеу нысаны ретінде дрозофила шыбынын алуының себебі

- A) аз уақыт ішінде ұрпақ береді
- B) тәуелсіз тұқым қуалайды
- C) хромосомалар саны 6 жұп - 12
- D) ұрпақтарының саны көп
- E) хромосома саны аз 4 жұп - 8
- F) белгілер тез ажырайды
- G) гендері үнемі алмасып тұрады
- H) тіркесіп тұқым қуаламайды

29. Адам ұрығының дамуы кезінде байқалатын барлық хордалы жануарларға тән белгілер

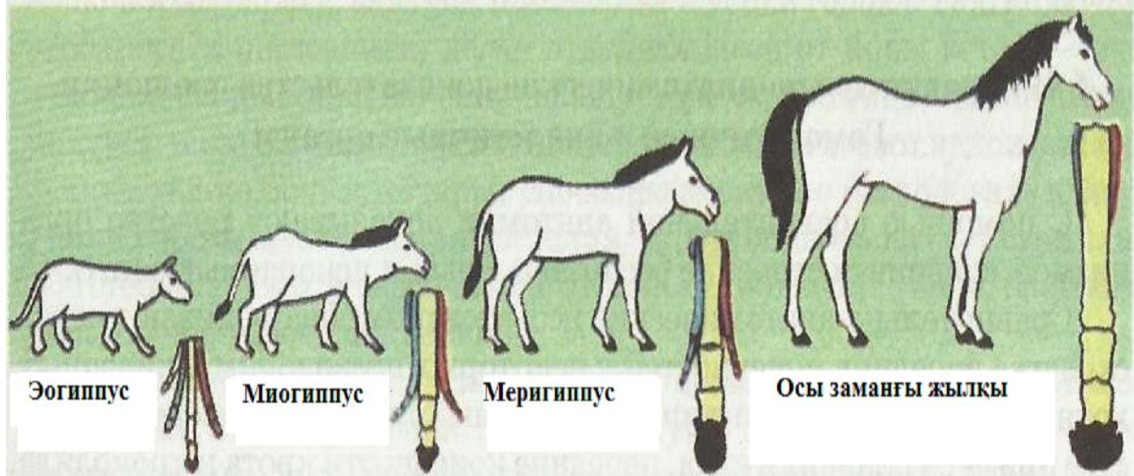
- A) мальпиги түтікшесі
- B) демтүтік
- C) хорда, жүйке түтігі
- D) хитинді жабын
- E) желбезек саңылаулары
- F) жасыл бездер

30. Палеозой заманының фауналары

- A) стегоцефалдар
- B) архозаврлар
- C) плезиозаврлар
- D) аллигаторлар
- E) саусаққанаттылар
- F) крокодилдер

Жазғаяттық тапсырмалар
1-жазғаят
Бір дұрыс жауабы бар 5 тапсырма

Жылқылар эволюциясы

31. Алдыңғы аяқтарында 4 башпайы, артқы аяқтарында 3 башпайы болатын жылқылардың арғы тегі

- A) эогиппус
- B) мезогиппус
- C) меригиппус
- D) осы заманғы жылқы
- E) тапир

32. Осы заманғы жылқы жататын сүтқоректілердің отряды

- A) тұяқтылар
- B) қабыршақтылар
- C) кеміргіштер
- D) жарғақаяқтылар
- E) тактұяқтылар

33. Миогиппустаң белгілері

- A) екінші және төртінші башпайы қысқарған
- B) төрт башпайы қалыптасқан
- C) ортаңғы башпайы жақсы жетілген, 2, 4 башпайлары қысқа
- D) тек төртінші башпайы жақсы жетілген
- E) алдыңғы аяқта 4, артқы башпайда 3 башпайлы

34. Осы заманғы жылқылардың эволюциясын зерттеген ғалым

- A) Э.Геккель
- B) К.Бэр
- C) В.О.Ковалевский
- D) Ф.Мюллер
- E) А.Н.Северцов

35. Жылқылардың қазба-қалдықтарын зерттейтін ғылым

- A) эмбриология
- B) палеонтология
- C) салыстырмалы-анатомия
- D) молекулалық-генетика
- E) биохимия

2-жағдаят
Бір дұрыс жауабы бар 5 тапсырма

Омыртқалы жануарлар

36. Аустралия аймағының эндемигі

- A) үйректұмсық
- B) бұғы
- C) лиана
- D) тапир
- E) жолбарыс

37. Аустралия аймағына тән жануарлар

- A) қолқанаттылар
- B) кемірушілер
- C) жұптұяқтылар
- D) приматтар
- E) қалталылар

38. Тірі организмдердің Жер шарында таралу заңдылықтарын зерттейтін ғылым

- A) генетика
- B) этология
- C) палеонтология
- D) биогеография
- E) экология

39. Құрлықтық биогеографиялық аймақтарды ашқан ғалым

- A) А.Уоллес
- B) В.И.Вернадский
- C) Э.Геккель
- D) Ч.Дарвин
- E) В.О.Ковалевский

40. Суретте көрсетілген жануарлар қандай биогеографиялық аймақтарда мекен етеді

- A) Үнді-Малай
- B) Неотропиктік
- C) Эфиопиялық
- D) Неоарктикалық
- E) Аустралиялық

2-БЛОК: Арнайы пән бойынша тест аяқталды.